

מדינת ישראל, משרד המשפטים
נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות

دولة إسرائيل, وزارة العدل
مفوضية مساواة حقوق لأشخاص ذوي إعاقة

ירושלים, גניסן תשע"ד
3 אפריל 2014
מספרנו: 045-99-2010-000536

דף מידע

היעדרות מעבודה לצורך מתן סיוע אישי לאדם עם מוגבלות

א. מבוא

לעיתים נזקק אדם עם מוגבלות להשגחה, לליווי ולסיוע אישי בשל מוגבלותו, בין אם הוא ילד ובין אם הוא מבוגר. הורה (או אפוטרופסו) נאלץ להיעדר מעבודתו לצורך כך שעות ו/או ימים.

חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשע"ד 2013 (להלן: "החוק"), מאפשר היעדרויות של עובד שהוא הורה לילד עם מוגבלות (להלן: העובד), לצורך סיוע אישי לילדו עם המוגבלות על חשבון ימי המחלה או החופש שצבר, או על חשבון המעביד.

במושג "סיוע אישי" נכללים ליווי, השגחה וכל סיוע הנצרך ממוגבלותו של הבן או הבת, ללא מגבלה של גיל לצאצא עם המוגבלות.

מטרת המסמך להסביר מי זכאי להיעדרויות אלה, למה הוא זכאי, ואילו מסמכים יש להגיש כדי לקבל את הזכויות מן המעביד.

מעסיקים וחורים יקרים,

נשמח לעמוד לרשותכם לכל שאלה או הבהרה.

אנא פנו לעו"ד טובה רקנטי 02-5088037 או Tovar@justice.gov.il

משרד המשפטים, רח' בית הדפוס 12, בנין "בית השנהב", אגף B, ירושלים 95483

טל' 02-6549555 פקס 02-6549566

דואר אלקטרוני: Tovar@mishpatim.gov.il

אתר אינטרנט: www.Mugbaluyot.mishpatim.gov.il

מדינת ישראל, משרד המשפטים
נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות

دولة إسرائيل, وزارة العدل
مفوضية مساواة حقوق لأشخاص ذوي إعاقة

מי זכאי לזכויות שבמסמך זה:

- עובד שהוא הורה לאדם עם מוגבלות, המועסק מועסק שנה לפחות אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה.
- עובד המועסק שנה לפחות אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה, שהוא אפוטרופוס של אדם עם מוגבלות או הורה שלו במשפחת אומנה, בתנאים אלה:
לאפוטרופוס - אם אין אדם אחר המטפל באדם עם המוגבלות ואין אפוטרופוס אחר שניצל את הזכויות שיפורטו בהמשך.
להורה במשפחת אומנה - רק אם הורה הטבעי או המאמץ של האדם לא השתמש בזכויות אלה באותם הימים.

על מנת לקבל את הזכויות שיפורטו בהמשך, על ילדו של העובד להיכלל בהגדרת "אדם עם מוגבלות" כפי שהיא מופיעה בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

הגדרת אדם עם מוגבלות בחוק השוויון היא: "אדם עם לקות פיסית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלה מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים".

חשוב לציין כי הזכויות המפורטות בדף מידע זה לא יינתנו במקרה שבו מוגבלותו של הילד אינה קבועה והיא צפויה לחלוף בתוך 60 יום ממועד הופעתה, וכן לא צפויה לחזור על עצמה.

נוסח החוק לפיו ניתנו הזכויות המפורטות בדף מידע זה מופיע בסוף המסמך.

ב. הזכויות

1. שעות היעדרות ללא ניכוי משכר העובד (סל שעות ייעודי)

על פי סעיף 1ב(א2) לחוק, הורה של ילד עם מוגבלות (כפי שהסברנו קודם לכן) זכאי לסל ייעודי של שעות היעדרות על חשבון המעביד, בעבור סיוע אישי לילדו עם מוגבלות. העובד במשרה מלאה זכאי להיעדר מעבודתו עד 52 שעות בשנה, לצורך מתן סיוע אישי שמחייב היעדרות לבנו או בתו עם המוגבלות, ולקבל תשלום כאילו עבד בשעות היעדרות.

יודגש - שעות אלה מוקצות לכל שנה בנפרד, ואינן ניתנות לצבירה משנה לשנה, וכמו כן הן ניתנות לניצול אך ורק לצרכי סיוע אישי בשל מוגבלות הילד (כולל מחלה הקשורה למוגבלות) אך אינן ניתנות לשימוש לצרכים שאינם נובעים או קשורים למוגבלות הילד (למשל: למחלת הילד שאינה קשורה למוגבלות).

זכות זו ל-52 שעות עומדת לכל אחד מההורים לילד עם מוגבלות, ובסך הכל עומדות לרשות התא המשפחתי 104 שעות בשנה להיעדרות לצורך סיוע אישי על חשבון המעביד.

אם העובד השתמש במלוא השעות שהוקצו לו בסעיף זה, והוא נזקק לשעות היעדרות נוספות לצורך סיוע אישי כאמור, הוא יוכל להשתמש בהקצאת השעות שניתנה לבן זוגו, או בחלקה, כל עוד בן הזוג, או אדם אחר שזכאי לשעות אלה, לא עשה בהן שימוש והוא אינו משתמש בהן בזמן שבו נעדר גם העובד. (ראו בהמשך מהי הדרך לקבל את השעות והימים המוקצים לבן הזוג).

הורה יחידני זכאי מלכתחילה להקצאת השעות בהיקף הניתן לתא המשפחתי, כלומר 104 שעות.

שימוש בסל שעות זה אפשרי בנוסף על יתר הזכויות הניתנות להורה לילד עם מוגבלות בחוק זה (ויפורטו להלן) ואינו מותנה במיצוי זכויות אלה.

חישוב השעות שאותן יקבל עובד במשרה חלקית יבוצע על פי הממוצע החודשי של שעות העבודה של העובד ברבע השנה שבו עבד בהיקף הגדול ביותר בשניים עשר החודשים שקדמו למועד ההיעדרות הראשון לעניין סיוע אישי.

2. ימי היעדרות על חשבון ימי החופש או ימי המחלה של העובד

על פי סעיף 1ב(א1) לחוק עובד זכאי להיעדר מעבודתו לצורך מתן סיוע אישי, עד 18 ימים בשנה או חלקם (כולל שעות של היעדרות) וזאת בנוסף וללא קשר לשעות שהוזכרו בסעיף א לעיל.

העובד רשאי לבחור האם לזקוף ימים אלה על חשבון ימי החופש או ימי המחלה הצבורים לו.

תשלום דמי מחלה בעבור ימי היעדרות אלה, יינתן מהיום הראשון להיעדרות, ובכלל זה מחלקו של היום.

18 ימים כאמור, ניתנים גם לבן הזוג של העובד (כלומר, 18 ימים לכל אחד מבני הזוג) והם נחשבים כסל הניתן לתא המשפחתי. אם העובד השתמש במלוא הימים שהוקצו לו בסעיף זה, והוא נזקק לימי היעדרות נוספים לצורך סיוע אישי כאמור, הוא יוכל להשתמש בהקצאת הימים שניתנה לבן זוגו, או בחלקה, כל עוד בן הזוג, או אדם אחר שזכאי לימים אלה, לא עשה בהם שימוש והוא אינו משתמש בהן בזמן שבו נעדר גם העובד. להלן יובהר אופן ניצול הימים, או חלקי הימים, המוקצים לבן הזוג.

הורה יחידני זכאי להקצאת הימים בהיקף הניתן לתא המשפחתי, כלומר 36 ימים או חלקי ימים בשנה.

חשוב להדגיש - אם הילד עם המוגבלות צעיר מגיל 16, או כשיש לעובד ילדים נוספים ללא מוגבלות הצעירים מגיל 16, יכללו 18 הימים שמקבל העובד בתוכם את ימי ההיעדרות שסיבתם היא מחלות הילדים (שאינן קשורות למוגבלות).

ג. המסמכים הנדרשים לקבלת הזכויות

על מנת לממש את הזכות לקבלת הסל הייעודי של שעות היעדרות, ו/או להיעדרות של 18 ימים בשנה או חלקם, כאמור, על העובד להמציא למעביד את המסמכים הבאים [מכוח תקנות דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ד-1993]:

1. אישור רופא, המעיד שהילד הוא אדם עם מוגבלות הנזקק לסיוע אישי בשל מוגבלותו.

נציבות
שוויון זכויות
לאנשים עם מוגבלות

دولة إسرائيل, وزارة العدل
مفوضية مساواة حقوق لأشخاص ذوي إعاقة

יודגש כי האישור לא יינתן במקרה שמוגבלותו של הילד אינה קבועה והיא צפויה לחלוף בתוך 60 יום ממועד הופעתה, וכן לא צפויה לחזור על עצמה. אישור זה יימסר למעביד פעם אחת בלבד כשהמוגבלות קבועה, או פעם אחת בכל תקופה של שנים-עשר חודש, אם המוגבלות אינה קבועה. מצורפת כנספח המלצתנו לנוסח אפשרי של אישור רופא.

2. **הצהרת העובד** כי נעדר ביום ובשעות הרלוונטיות לשם מתן סיוע אישי כאמור. (להצהרה זו יצורפו – ככל שהן רלוונטיות – ההצהרות בדבר הורה במשפחת אומנה או אפוטרופוס). הצהרה זו תועבר למעביד בתום החודש בו התקיימה ההיעדרות. מצורפת כנספח נוסח ההצהרה המחייבת לפי התקנות.

3. אם ההיעדרות נעשית לצרכי ליווי, סיוע או השגחה בקשר לטיפול רפואי או פארה-רפואי, יש לצרף להצהרה שבסעיף 2 גם **אישור של הגורם המטפל** המעיד על היום ותחום השעות בהן ניתן הטיפול. אישור זה יועבר למעביד בתום החודש בו התקיימה ההיעדרות במצורף להצהרה על ההיעדרות (מטי א-1).

ד. אופן קבלת השעות והימים שהוקצו לבן הזוג (לסל המשפחתי)

כפי שהסברנו בסעיפים הקודמים של דף זה, במקרה שהעובד ניצל את 52 השעות שהוקצו לו, ו/או את 18 הימים שהוקצו לו עבור סיוע אישי לילדו, והוא נזקק לשעות ו/או לימים נוספים לצורך סיוע אישי, הוא רשאי להשתמש גם בשעות ובימים (או בחלק מהם) שהוקצו לבן זוגו כחלק מכלל הסל המשפחתי, זאת אם הוא עומד באחד מן התנאים הבאים:

(1) העובד הוא הורה יחיד;

או

(2) האדם עם המוגבלות נמצא בהחזקתו הבלעדית של העובד;

או

(3) לעובד בן זוג, ובן הזוג לא נעדר מעבודתו (כשכיר) או מעסקו/עיסוק במשלח ידו (כעצמאי), בשעות, בימים או בחלקי ימים אלה לצורך מתן סיוע אישי לאותו הילד.

עובד העומד בתנאים אלו, ומעוניין להשתמש בשעות ו/או ימים שהוקצו לבן זוגו או לסל המשפחתי (אם הוא הורה יחידני או שהילד בחזקתו הבלעדית) לצורך מתן סיוע אישי, יעביר למעביד (בנוסף למסמכים שפורטו לעיל) גם את המסמכים הרלוונטיים מהרשימה שלהלן:

1. הצהרה בדבר היותו הורה יחיד;

2. הצהרה בדבר החזקה בלעדית של ילדו;
3. הצהרה בחתימת העובד, כי בן זוגו, המועסק כשכיר או כעצמאי, לא נעדר מעבודתו לצורך מתן סיוע אישי כאמור, ואין אדם אחר שניצל את זכותו לזקיפת הימים הנוספים; מצורפת כנספח נוסח ההצהרה המחייבת לפי התקנות.
4. אם בן הזוג הוא עצמאי – יש להמציא (בנוסף להצהרה בסעיף 3) אישור מאחת מרשויות המס על כך. דהיינו, יש להמציא אישור רישום כעצמאי מהמוסד לביטוח הלאומי או ממס הכנסה, או אישור על היותו עוסק לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1976.

ה. כללי

- המעביד לא ידרוש מן העובד מידע על מוגבלותו של ילדו כתנאי למימוש הזכות, אלא את הפרטים הבאים בלבד: שמו של הילד, מספר תעודת הזהות שלו ותאריך הלידה.
- על העובד לעדכן את המעביד בתוך זמן סביר אם חדל לחול תנאי שעליו מעידים האישורים/המסמכים שהגיש.

נספחים

נספח 1. נוסח מוצע לאישור רופא.

נספח 2. הצהרות בדבר היעדרות לצורך מתן סיוע אישי לאדם עם מוגבלות, לפי התקנות.

א. הצהרות הנדרשות לכל ימי היעדרות.

א-1. הצהרה על היעדרות

א-2. הצהרה נלווית להצהרה על היעדרות

ב. הצהרות הנדרשות (בנוסף להצהרות בסעיף א) לצורך מימוש הזכות לקבלת 15 ימים נוספים.

נספח 3. נוסח סעיפים ב'1, ג' לחוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ג – 1993 (תיקון 10 התשע"ד 2013).